

ЗВІТ

**завідувача кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
імені Костянтина Немця
факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського
національного університету імені В. Н. Каразіна,
д. геогр. н., проф. НЕМЕЦЬ Людмили Миколаївни
про роботу кафедри у 2023-2024 н. р.**

1. Робота з кадрами та організаційна робота:

1.1. Склад кафедри:

Станом на кінець 2023-2024 навчального року на кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця загальна кількість науково-педагогічних посадових окладів становила 16,25 (в тому числі 8,75 ст. за загальним фондом, 7,5 ст. – за спеціальним фондом). Серед них: докторів наук, професорів – 4 особи, кандидатів наук, доцентів – 9 осіб. Без наукових ступенів - 2.

1.2. Підготовка кадрів у 2023-2024 навчальному році:

В аспірантурі на кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця навчається 19 аспірантів:

1. *Серьогін Д.С.* (аспірант IV курсу), наук. керівник д.геогр.н., проф. Костріков С.В. тема: «Моделювання та аналіз регіональних сегментів глобального міждержавного урбанізованого простору через засоби геоінформаційного веб-порталу та з реалізацією тематичних сценаріїв користувача (на прикладі різнорангових міст)».
2. *Чехов С.С.*(аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Сегіда К.Ю., тема: «Суспільно-географічний аналіз і моделювання оптимізації просторової структури мережі споруд цивільного захисту населення (на прикладі м. Харків)».
3. *Венгрин Д.В.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Неμεць Л.М., тема: «Суспільно-географічне дослідження урбанізаційних процесів в Україні».
4. *Маляренко К.О.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Сегіда К.Ю., тема: «Суспільно-географічні особливості економічного потенціалу України».
5. *Лимар О.С.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Неμεць Л.М., тема: «Інтегральний потенціал території як основа регіонального розвитку на прикладі Харківської області».
6. *Родіонов В.В.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Неμεць Л.М., тема: «Суспільно-географічні особливості формування людського потенціалу України».
7. *Шпак Є.В.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Неμεць Л.М., тема: «Просторова організація транспортної інфраструктури міста (на прикладі міста Харків)».

8. *Думнов О.С.* (аспірант II курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Сегіда К.Ю., тема: «Суспільно-географічне дослідження регіонального ринку праці (на прикладі Харківської області)».
9. *Гавріков А.О.* (аспірант II курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Телебенєва Є. Ю., тема: «Продовольча безпека України: суспільно-географічні аспекти».
10. *Перепелиця В.Г.* (аспірант II курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Кравченко К.О., тема: «Суспільно-географічні аспекти трансформаційних процесів у світових містах)».
11. *Перепелиця Є.Г.* (аспірант II курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Телебенєва Є. Ю., тема: «Суспільно-географічне дослідження міських зелених зон».
12. *Ткаченко Л.В.* (аспірант II курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Ключко Л.В., тема: «Суспільно-географічне дослідження регіонального ринку праці (на прикладі Харківської області)».
13. *Буданов В.О.* (аспірант I курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Немець Л.М., тема: «Суспільно-географічне дослідження системи освіти України».
14. *Гаврікова І.М.* (аспірант I курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Кравченко К.О., тема: «Перспективи (прогноз) демографічного розвитку України (суспільно-географічні аспекти)».
15. *Немець О.К.* (аспірант I курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Байназаров А.М., тема: «Суспільно-географічне дослідження інноваційно-інвестиційного потенціалу регіону».
16. *Боднарюк О.І.* (аспірант I курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Сегіда К.Ю., тема: «Суспільно-географічне дослідження трудових міграцій населення України».
17. *Безрук В.А.* (аспірант I курсу), наук. керівник д. геогр. н., проф. Костріков С. В., тема: « Місце житлової інфраструктури у функціонуванні та динаміці урбогеосистеми мегаполісу під час післявоєнної відбудови (на прикладі м. Харків)».
18. *Волков Д.О.* (аспірант I курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Ключко Л.В., тема: «Соціально-економічний розвиток території як основа її післявоєнного відновлення (на прикладі Харківської області)».
19. *Хабусев Є.В.* (аспірант I курсу), наук. керівник к. геогр. н., доц. Кравченко К.О., тема: «Суспільно-географічні особливості розвитку транспортної системи України».

1.3. Підвищення кваліфікації

«Професійне зростання» (пункт 5.5. Стратегії) кафедра має наступні здобутки:

1. Сертифікат інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці (дистанційний курс **«Information Geography and GIS» («Інформаційна географія та ГІС»)** (англійською мовою) :– проф. Немець К.А. доц. Кравченко К.О., доц. Кобилін П.О., доц. Суптело О.С.

2. Сертифікат інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці (дистанційний курс «Інформатика з основами геоінформатики»: – проф. Костріков С.В.

3. Сертифікат інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці (дистанційний курс «Economic Geography» (англійською мовою)– проф. Сегіда К.Ю., доц. Кравченко К.О., доц. Ключко Л.В.

4. У I та II семестрах 2023-2024 н. р. стажування пройшли викладачі кафедри:
- доц. Кобилін П.О. - Ханчжоуський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка) (25 вересня по 17 листопада);
 - проф. Костріков С.В., доц. Кравченко К.О. – університет Тулузи-Жана Жореса (місто Тулуза) та Інститут Національного університету імені Жана-Франсуа-Шампольйона (місто Альбі) (17 листопада – 6 грудня);
 - проф. Сегіда К.Ю., доц. Кравченко К.О. - Ханчжоуський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка) (12 квітня по 10 червня)
 - доц. Добровольська Н.В. - навчальний курс «Фінансова грамотність для освітян», організованим ГО «Прометеус» (січень 2024 р.) (дистанційно);
 - доц. Добровольська Н.В., доц. Скриль І.А.- навчальний курс «Фінансова грамотність для освітян», організованим ГО «Прометеус» (травень 2024 р.) (дистанційно).

5. Викладачі кафедри входять до редакційних колегій фахових та міжнародних видань:

– проф. Людмила НЕМЕЦЬ – є головою редакційної колегії фахового видання міжрегіонального збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії»; членом редакційної колегії фахового видання «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії»; фахового видання «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія», що включено до наукометричної бази Web of Science; входить до редколегії фахових журналів у Грузії («Журнал ТГУ: Навколишнє середовище і суспільство»), «Географія Грузії».

– проф. Сергій КОСТРИКОВ – член редакційної колегії фахового видання міжрегіонального збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії»; фахового видання «Геоінформатика»; фахового видання «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії»;

– проф. Катерина СЕГІДА – член редакційної колегії фахового видання міжрегіонального збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії»; фахового видання «Вісник Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна, серія «Геологія. Географія. Екологія», що включено до наукометричної бази Web of Science;

– доц. Юрій КАНДИБА – технічний секретар фахового видання міжрегіонального збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії».

«Міжнародна академічна мобільність» та п.3.6 «Міжнародні грантові програми» (п. 3.5):

З 25 вересня по 17 листопада 2023 р. доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця, к.геогр.н., доц. Павло КОБИЛІН пройшов стажування за програмою академічних дослідницьких та викладацьких обмінів у Ханчжоуському педагогічному університеті (Китайська Народна Республіка).

З 17 листопада до 6 грудня 2023 року викладачі кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця професор Сергій КОСТРИКОВ та доцент Катерина КРАВЧЕНКО отримали стипендію Французького уряду та були запрошені до Університету Тулузи-Жана Жореса (місто Тулуза) та Інституту Національного університету імені Жана-Франсуа-Шампольйона (місто Альбі).

З 12 квітня по 10 червня 2024 року викладачі кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця професор Катерина СЕГІДА та доцент Катерина КРАВЧЕНКО пройшли стажування за програмою академічних дослідницьких та викладацьких обмінів у Ханчжоуському педагогічному університеті (Китайська Народна Республіка).

Протягом I семестру 2023-2024 н. р. студентки II курсу кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця Марія ПУШКАР та Дарина АВАД навчалися на факультеті наук в Остравському університеті (Чехія) за програмою міжнародної академічної мобільності Erasmus+.

Протягом II семестру 2023-2024 н. р. студентка III курсу кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця Анастасія САВЧЕНКО навчалася на факультеті туризму в Університеті Жирони (Іспанія) за програмою міжнародної академічної мобільності Erasmus+.

Підписано Міжвузівський договір між вищими навчальними закладами програми та партнерськими країнами Erasmus+ (зокрема, з Університетом Орадя, Румунія) з метою забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2021-2027 програмний період (13.01.2023).

Підписано Міжвузівський договір на 2022 – 2025 рр. між вищими навчальними закладами програми та партнерськими країнами Erasmus+ (з Університетом Жирони, Іспанія) з метою забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами (17.05.2023).

Підписано Міжвузівський договір на 2021-2027 рр. між вищими навчальними закладами програми та партнерськими країнами Erasmus+ (з Університет Акденіз) з метою забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами (06.06.2023).

Підписано Міжвузівський договір на 2023-2026 рр. між вищими навчальними закладами програми та партнерськими країнами Erasmus+ (з Талліннським університетом) з метою забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами.

Заявка на фінансування від програми Erasmus+ (з Талліннським університетом) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами була затверджена (на програмний період 2023-2026 рр.).

Заявка на фінансування від програми Erasmus+ (з Університетом Орадя) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами була затверджена (на програмний період 2023-2025 рр.).

Подано запит на спільне наукове дослідження на тему: «Оцінка ризиків для навколишнього середовища і здоров'я на військових занедбаних територіях» (Assessing Environmental & Health Risks of Military Brownfields) у рамках програми НАТО «Наука задля миру та безпеки» спільно з Університетом Орадя (Румунія), Белградським університетом (Сербія), Університетом Іллінойс у Чикаго (США).

Подано наступну спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ (з Університетом Жирони) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2024-2027 програмний період.

Подано заявку на фінансування проекту за програмою Erasmus+ Cooperation Partnerships for Higher Education (KA220-HED) спільно з Університетом Східної Фінляндії (University of East Finland, Фінляндія), Університетом Жирони (Universitat de Girona, Жирона), Венеціанським університетом (Università luav di Venezia, Італія), Регіональною радою Північної Карелії (Regional Council of North Karelia, Фінляндія), Адміністрацією провінції Жирони (Diputacio de Girona), Адміністрацією регіонального парку дельти річки Венето (Ente Parco Regionale Veneto Delta del Po, Італія).

Подано спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ з Університетом Томаша Баті у Зліні для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2023-2025 програмний період.

Подано спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ з Остравським університетом для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2023-2025 програмний період.

Подано спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ (з Університетом

Акденіз) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами була затверджена (на 2023-2025 програмний період).

Подано наступну спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ (з Університетом Тулузи - Жан Жорес) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2024-2027 програмний період.

Подано наступну спільну заявку на фінансування від програми Erasmus+ (з Національним університетським інститутом Шамполіона) для забезпечення мобільності студентів та викладачів між університетами на 2024-2027 програмний період.

Кафедра працює над розширенням міжнародного співробітництва, ведеться активне спілкування, у тому числі в Інтернет-режимі, з фахівцями у галузі суспільної географії та регіонального розвитку, туризму та рекреації багатьох країн світу, зокрема науковцями Тбіліського державного університету імені Іване Джавахішвілі (Грузія), Таллінського університету (Естонія), Університету Жирони (Іспанія), Університету Орадя (Румунія), Казетсартського університету (м. Бангкок, Таїланд), Університету Акденіз (Туреччина), Університету Томаша Бати у Зліні (Чехія), Остравського університету (Чехія), Белградського університету (Сербія), Університету Турку (Фінляндія), Університету Тулузи II - Жан Жорес (Франція), Національного університетського інституту Шамполіон (Франція) та інш.

За звітний період кафедрою було підготовлено та проведено ряд міжнародних і загальноукраїнських наукових та методичних конференцій, семінарів, виставок, олімпіад, а також зустрічі з відомими фахівцями та науковцями в галузі суспільної географії, зокрема

1. 10 жовтня 2023 року доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Людмила КЛЮЧКО взяла участь у вебінарі "Проекти Еразмус+ для розбудови стійкої вищої освіти та інтернаціоналізації", організованого Управлінням міжнародних відносин та керівниками проектів програми Еразмус+.
2. 20 жовтня 2023 року у спільному віртуальному просторі відбулися міжнародні науково-практичні конференції «Міста та регіони в епіцентрі просторових змін» та «Регіон-2023: стратегія оптимального розвитку».
3. 14 грудня 2023 р. на кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця пройшов семінар щодо попереднього розгляду і обговорення результатів дисертаційного дослідження аспіранта кафедри Серьогіна Дениса Сергійовича на тему "Геоінформаційне моделювання та аналіз регіональних сегментів глобального міждержавного урбанізованого простору (на прикладах різнорангових міст)
4. 18-21 грудня 2023 р. відбувся семінар передових досліджень НАТО (NATO Advance Research Workshop (NATO ARW) на тему: "Achieving Sustainability

in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment" ("Досягнення сталого розвитку в Україні через реконструкцію військових територій"), організований кафедрою географії, туризму та територіального планування Університету Орадя (Румунія) та кафедрою соціально-економічної географії і регіонознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна). Співдиректором семінару від ХНУ імені В.Н. Каразіна є д.геогр.н., проф., завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця Немець Людмила Миколаївна. Семінар було проведено у гібридному форматі (офлайн і онлайн) в Університеті Орадя за фінансової підтримки програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» (SPS). У роботі семінару взяли участь 44 учасників з 11 країн світу.

5. 20 січня 2024 року на кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця відбулася профорієнтаційна зустріч з вихованцями Харківської обласної станції юних туристів та учителями географії шкіл міста Харкова та Харківської області.
6. 4 квітня 2024 р. кафедрою соціально-економічної географії і регіонознавства проведено науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих учених «Регіон-2024: суспільно-географічні аспекти».
7. 28 травня 2024 р. на кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця відбувся фаховий семінар щодо попередньої експертизи дисертації аспіранта кафедри Серьогіна Дениса Сергійовича на тему “Геоінформаційне моделювання та аналіз регіональних сегментів глобального урбанізованого простору (на прикладах різнорангових міст)”
8. З 4 червня 2024 року до участі у онлайн-курсу та серії семінарів проєкту «Компетентнісна допомога для України — Competence Aid For Ukraine (SAFU)» доєдналися аспірантка, старший викладач Дар'я ВЕНГРИН та професор Сергій КОСТРИКОВ кафедри соціально-економічної географії та регіоназнавства кафедри імені Костянтина Немця.
9. В рамках спільної освітньої програми "GIS-Science: Картографія, геоінформатика і кадастр" з Ханчжоуським педагогічним університетом викладачі кафедри проводили заняття англійською мовою студентам 3-го курсу Інституту дистанційного зондування Землі та наук про Землю Ханчжоуського нормального університету з навчальних дисциплін:
 - «Computer Science with the basics of Geoinformatics» («Інформатика з основами геоінформатики») – проф. Костріков С.В., доц. Кобилін П.О. (I семестр);
 - «Geographic Information Systems» («Географічні інформаційні системи») – проф. Костріков С.В., доц. Кобилін П.О. (I семестр);

- «Social Geography» («Соціальна географія») – проф. Сегіда К.Ю. (II семестр);
- «Recreational Geography» («Рекреаційна географія») – проф. Сегіда К.Ю. (II семестр);
- «Regional Economic And Social Geography» («Регіональна економічна та соціальна географія») – доц. Кравченко К.О. (II семестр);
- «Geography of Services and Tourism» («Географія послуг та туризму») – доц. Кравченко К.О. (II семестр);

10. Виконано грант за програмою Національного центру досліджень та розвитку Польщі: підтримка українських дослідників за Подвійним фондом. Тема дослідницької пропозиції: «Особливості розвитку транспортної інфраструктури Харкова і Варшави» («Features of the development of transport infrastructure of Kharkiv and Warsaw») (в рамках діючого норвезько-польського проекту «Comobility») доцентом кафедри Кравченко К.О. протягом березня-листопада 2023 р.

1.4. Нагороди і премії протягом 2023-2024 навчального року

Завідувача кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, д. геогр. н., проф. НЕМЕЦЬ Людмилу Миколаївну було нагороджено Почесною відзнакою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «За служіння Каразінського університету» за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток Каразінського університету.

К. геогр. н, доцента КЛЮЧКО Людмилу Василівну нагороджено Подякою Харківського міського голови Терехова Ігоря Олександровича за багаторічну сумлінну і плідну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у розвиток освіти і науки міста Харкова та з нагоди професійного свята – Дня науки

Л.М. Немець, К.В. Мезенцев, К.Ю. Сегіда, К.О. Кравченко, Є.Ю. Телебенєва, Л.В. Ключко, Ю.І. Кандиба, П.О. Кобилін дипломом II ступеня за монографію «Інформація: природа, людина, суспільство (суспільно-географічні аспекти)» у XXIII виставці-конкурсу навчальної та наукової літератури у номінації «Наукова література (монографії)»

1.5. Розвиток кафедрального веб-сайту

«Університет відкривається світу» (п. 3.2):

На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця на домені univer.kharkov.ua (українська та англійська версії) функціонує кафедральний веб-сайт, інформація на якому постійно оновлюється.

У 2023–2024 навчальному році було оновлено та удосконалено сторінки «Навчально-методична робота», «Міжнародне співробітництво». На кафедральному веб-сайті оновлено робочі програми дисциплін, графіки відкритих лекцій та

консультацій викладачів, план роботи кафедри тощо.

Постійно оновлюються новини та анонси кафедри та інші рубрики, які висвітлюють навчальну, методичну, наукову, виховну роботу кафедри.

Приділяється увага питанням організації освітнього процесу в умовах адаптивного карантину, військового стану, працевлаштування випускників та профорієнтаційній роботі.

2. Навчально-методична робота

На кафедрі соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця в рамках спеціальностей 106 Географія (ОПП «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток», «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота» та «Географія рекреації і туризму») та 014.07. Середня освіта (Географія) (ОПП «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота» та «Географія. Природознавство. Економіка. Туристська робота») розроблено, підготовлено, апробовано та викладаються англійські дисципліни:

- Contemporary Debates in Human Geography
- Management of tourist and recreational activities
- Information Technologies in Territorial Management

Також кафедра бере участь у спільній підготовці бакалаврів спеціальності «Geographic Information Science / Геоінформатика» в рамках міжнародної програми Kharkiv Institute at Hangzhou Normal University. Підготовлено та викладаються англійською мовою наступні дисципліни:

- Computer Science with the basics of Geoinformatics
- Geographic Information Systems
- Economic Geography
- Recreational Geography
- Geography of Services and Tourism
- Regional Economic And Social Geography
- Social Geography.

Підготовлено та опубліковано навчально-методичні посібники, у тому числі рекомендовані Вченої та Науково-методичної радою університету:

1. Інформація: природа, людина, суспільство (суспільно-географічні аспекти) : колективна монографія / за ред.. Л. М. Немець, К. В. Мезенцева. // Немець К., Немець Л, Мезенцев К., Сегіда К., Кравченко К., Телебенєва Є., Ключко Л., Кандиба Ю., Кобилін П. – Харків :ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 408 с.
2. Практикум із створення ГІС-карт, просторового аналізу і геообробки на повноформатних ГІС-платформах (на прикладі ArcGIS 10.2 і QGIS 3.16) : навчально-методичний посібник / С. В. Костріков, Д. С. Серьогін, К. О. Кравченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 460 с.

3. Гусєва Н. В. Регіональна економічна і соціальна географія: Америка. Австралія та Океанія. Африка : навчально-методичний посібник / Н. В. Гусєва. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 168 с.
4. Добровольська Н.В. Методика викладання економічних дисциплін в школі: навчально-методичного посібника / Н.В. Добровольська Н.В. – Харків : ХНУ імені В.Н Каразіна, 2024. – 159 с.

«Електронне навчання» (п.2.8):

Всього на кафедрі розроблено та сертифіковано 18 курсів: «Інформаційна географія та ГІС», автор проф. *Немець К.А.*; «Географія агропромислового комплексу», автор доц. Кандиба Ю.І. (сертифікат № 10/2014); «Інформаційні технології в територіальному менеджменті», автор проф. *Костріков С. В.* (сертифікат №112/2014); «Туристсько-рекреаційні ресурси світу», автори проф. *Немець Л.М.*, ст.викл. *Телебєнєва Є.Ю.* (сертифікат №108/2018); «Географічне країнознавство», автор доц. Вірченко П.А. (сертифікат №115/2018); «Науковий семінар», автори проф. *Немець Л.М.*, ст.викл. *Кравченко К.О.* (сертифікат №155/2019); «Геоурбаністика» (сертифікат №218/2020); «Зарубіжні освітні технології та системи», автори проф. *Немець Л.М.*, доц. *Сегіда К.Ю.* (сертифікат №296/2022); «Педагогічний менеджмент», автори проф. *Немець Л.М.*, доц. *Сегіда К.Ю.* (сертифікат № 263/2021), «Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів дослідження», автори проф. *Немець Л.М.*, проф. *Сегіда К.Ю.* (сертифікат № 350/2023); «Соціальна географія», автори проф. *Немець Л.М.*, проф. *Сегіда К.Ю.* (сертифікат № 361/2023); «Практикум з проблем регіонального розвитку», автори проф. *Немець Л.М.*, проф. *Сегіда К.Ю.*, доц. *Гусєва Н.В.* (сертифікат № 379/2023); «Науковий семінар з питань туристсько-рекреаційних досліджень», автори проф. *Немець Л.М.*, доц. *Телебєнєва Є.Ю.* (сертифікат № 372/2023); «Working with Geodatabases in Human Geography I», автор проф. *Костріков С.В.*, (сертифікат № 372/2023); «Working with Geodatabases in Human Geography II», автор проф. *Костріков С.В.* (сертифікат № 373/2023); «Information Geography and GIS» («Інформаційна географія та ГІС») (англійською мовою), автори: проф. *Немець К.А.* доц. *Кравченко К.О.*, доц. *Кобилін П.О.*, доц. *Суптело О.С.* (сертифікат № 390/2023); «Інформатика з основами геоінформатики», автор проф. *Костріков С.В.* (сертифікат № 418/2024); «Economic Geography» (англійською мовою), автори: проф. *Сегіда К.Ю.*, доц. *Кравченко К.О.*, доц. *Ключко Л.В.* (сертифікат № 424/2024).

Публікація наукових статей:

За 2023-2024 н. р. на кафедрі підготовлено більше 77 наукових праць, з яких 9 – у виданнях, що входять до наукометричних баз (SCOPUS, Web of Science); 10 – у фахових виданнях; 3 монографії (частини монографії), 55 – у матеріалах конференцій.

Кафедра видає міжрегіональний збірник фахового видання категорії Б «Часопис соціально-економічної географії», який входить до міжнародних наукометричних баз: Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Google Scholar, InfoBase Index, Eurasian Scientific Journal Index, Scientific Indexing Services, CiteFactor, Research Bible, OAJ, ERIH PLUS, DOAJ (два випуски на рік). З 2018 р. журнал входить до видань першої категорії ХНУ імені В.Н. Каразіна і поданий на включення його до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Видано матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Реґіон – 2023: стратегія оптимального розвитку» (м. Харків, 20 жовтня 2023 р.).

**Індекси Хірша викладачів кафедри соціально-економічної географії
і регіонознавства імені Костянтина Немця
(станом на 26.08.2024 р.)**

Викладач	Індекс Хірша (Scopus)	Індекс Хірша (Web of Science)
Немець Людмила Миколаївна	6	7
Костріков Сергій Васильович	2	3
Мезенцев Костянтин Володимирович	5	5
Сегіда Катерина Юріївна	5	6
Ключко Людмила Василівна	3	3
Телебенєва Євгенія Юріївна	3	4
Кравченко Катерина Олександрівна	3	4
Кандиба Юрій Іванович	1	1
Кобилін Павло Олексійович	3	5
Гусева Наталія Володимирівна	2	2
Добровольська Наталія В'ячеславівна	0	0
Скриль Ірина Анатоліївна	0	0
Суптело Ольга Сергіївна	2	2
Венгрин Даря Володимирівна	0	0
Чехов Сергій Сергійович	0	0

«Сучасна університетська бібліотека» (п. 4.4): проведено роботу з розміщення навчально-методичної та наукової літератури в депозитарії Університету. У депозитарії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна розміщено понад 500 одиниць навчальної та методичної літератури кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, що становить більше 50% від всього архіву факультету.

«Індивідуальні освітні траєкторії» (п.2.5): проведено забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, що розміщені на сайті факультету та кафедри (навчальні плани, програми дисциплін, лекції, презентації до них,

матеріали для самостійної та практичної роботи, завдання для самоконтролю, підготовки до поточних та підсумкових контрольних робіт, перелік рекомендованої літератури з дисциплін, приклади контрольних та екзаменаційних робіт тощо). Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, що розміщені на сайті кафедри, становить 100%. Крім того, на сайті розміщено методичні вказівки, навчально-методичні посібники та інші.

3. Наукова та інноваційна діяльність і робота з комерціалізації результатів НДР

«Комерціалізація наукових розробок» (п.1.4) та «Міжнародні грантові програми» (п. 3.6):

У 2023–2024 н. р. Виконано грант за програмою Національного центру досліджень та розвитку Польщі: підтримка українських дослідників за Подвійним фондом. Тема дослідницької пропозиції: «Особливості розвитку транспортної інфраструктури Харкова і Варшави» («Features of the development of transport infrastructure of Kharkiv and Warsaw») (в рамках діючого норвезько-польського проекту «Comobility») доцентом кафедри Кравченко К.О. протягом березня-листопада 2023 р.

Отримано стипендію Французького уряду та були запрошені до Університету Тулузи-Жана Жореса (місто Тулуза) та Інституту Національного університету імені Жана-Франсуа-Шампольйона (місто Альбі) з 17 листопада до 6 грудня 2023 року.

Подано заявку на фінансування проекту за програмою Erasmus+ Cooperation Partnerships for Higher Education (KA220-HEE) спільно з Університетом Східної Фінляндії (University of East Finland, Фінляндія), Університетом Жирони (Universitat de Girona, Жирона), Венеціанським університетом (Università luav di Venezia, Італія), Регіональною радою Північної Карелії (Regional Council of North Karelia, Фінляндія), Адміністрацією провінції Жирони (Diputacio de Girona), Адміністрацією регіонального парку дельти річки Венето (Ente Parco Regionale Veneto Delta del Po, Італія).

Подано запит на спільне наукове дослідження на тему: «Оцінка ризиків для навколишнього середовища і здоров'я на військових занедбаних територіях» (Assessing Environmental & Health Risks of Military Brownfields) у рамках програми НАТО «Наука задля миру та безпеки» (Румунія – Україна – США – Сербія).

У 2024-2025 р. планується проведення занять з навчальної програми «Оздоровлення та повторне використання земель» для студентів-бакалаврів, магістрів та аспірантів 1 курсу кафедри вченим з питань оздоровлення навколишнього середовища Агентства з реєстру токсичних речовин і хвороб д-ром Лорел Берман (Laurel Berman).

«Новітні психолого-педагогічні технології навчання» (п.2.11): на кафедрі функціонує постійно діючий науково-методичний семінар. Кафедра була одним із ініціаторів створення асоціації географів-суспільників України, в рамках якої викладачі беруть участь в організації всеукраїнських та міжнародних наукових заходів, виступають із доповідями (зокрема, проф. Л.М. Немець, проф. К.Ю. Сегіда, доц. К.О.Кравченко)

Традиційною формою позааудиторної роботи на кафедрі соціально-економічної географії і регіоназнавства, є проведення дискусійного клубу студентів, аспірантів та молодих науковців кафедри, який функціонує більше 10 років і сприяє розвитку науково-дослідницької роботи серед студентської молоді. На засіданнях дискусійного клубу, які проводяться відповідно до затвердженого плану, обговорюються актуальні проблеми, пов'язані з сучасними суспільно-географічними дослідженнями, розвитком сучасної географічної науки, науковими пошуками молоді тощо. Залучення студентів до такої форми позааудиторної роботи сприяє підвищенню їх дослідницької активності, підсилює внесок молодих дослідників у науково-дослідну діяльність кафедри, спонукає до творчого пошуку, роботи в колективі тощо. Так у 2023-2024 н. р. було проведено 7 засідань дискусійного клубу (дистанційно).

На кафедрі проводяться науково-методичні семінари, на яких розглядаються важливі питання теорії та практики суспільно-географічної науки, вдосконалення освітньої та практичної підготовки студентів у рамках діючих та нових освітніх програм. Крім того, магістранти, аспіранти, молоді викладачі й науковці звітують про результати особистих наукових досліджень. У 2023-2024 навчальному році було проведено три науково-методичних семінарів за вказаною тематикою.

Організація та проведення конференцій:

Традиційна щорічна Міжнародну науково-практичну конференцію «Регіон – 2023: стратегія оптимального розвитку» цього року було проведено дистанційно (м. Харків, 20 жовтня 2023 р.). А також на кафедрі щорічно проводиться міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон: суспільно-географічні аспекти» (м. Харків, 4 квітня 2024 р.), яка є однією із форм науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі. Студенти кафедри під керівництвом викладачів готують тези та статті, які є результатом їх науково-дослідної роботи; під час конференції на пленарному та секційному засіданнях доповідають та обговорюють основні положення власних досліджень, а також, результати досліджень інших учасників конференції.

Конкурси та здобутки студентів:

Протягом 2023-2024 н. р. студенти кафедри брали активну участь у освітніх та наукових заходах, зокрема, в Університетському конкурсі студентських наукових робіт з природничих наук, Харківському регіональному конкурсі студентських наукових робіт з природничих наук.

Загаєвська Дар'я - переможець I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Географія Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2023/2024 н.р.

Решетняк Вячеслав - студент 1 курсу магістратури ОПП «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток» факультету геології, географії, рекреації і здобув академічну стипендію Президента України на II семестр 2023/2024 н. р.

професора *Катерину Сегіду* та магістранта *В'ячеслава Решетняка* включено до реєстру експертів з акредитації освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

4. Навчальна діяльність

У 2023-2024 н. р. на кафедрі загальне навантаження по кафедрі становило 9631,78 години, у т. ч. 5575,1 годин аудиторної роботи, 4106,8 годин – поза аудиторне.

Кафедра відповідає за реалізацію наступних освітньо-професійних програм «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток», «Економічна та соціальна географія», «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота», «Географія рекреації та туризму», «Географія. Природознавство. Економіка. Туристська робота», задіяна також у реалізації освітньо-професійних програм «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота», «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів», «Картографія, геоінформатика і кадастр», «Науки про Землю».

Досягнення у професійній діяльності

(відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності)

ПІБ викладача	Відповідність ліцензійним умовам	
	№ пункту	Загальна кількість
Мезенцев К.В.	1,3,6,7,8,9,10,12,13,14,15,19	12
Немець Л.М.	1,3,4,6,7,8,10,12, 14,15,19	11
Костріков С.В.	1,3,6,7,8, 12,13,19,20	9
Сегіда К.Ю.	1,3,4,6,7,8,10,12,13,15,19	11
Кандиба Ю.І.	1, 3, 8, 12, 15, 19	6
Кравченко К.О.	1, 3, 4, 10, 12, 13, 14, 19	8
Ключко Л.В.	1,3,12,13,15,19	6
Телебенева Є.Ю.	1, 3, 4, 8, 10, 12, 13, 19	8
Гусєва Н.В.	1,3,4,10,12,19	6
Кобилін П.О.	1,7,12,19	4
Суптело О.С.	1,4,12,13	4
Добровольська Н.В.	1,12,15,19	4
Скриль І.А.	1,12,15,19,20	5

Абітурієнт Каразінського» (п. 2.1): співробітниками систематично проводиться профорієнтаційна робота, в тому числі під час проведення педагогічних практик. Доцент Кандиба Ю.І. викладають на підготовчих курсах для абітурієнтів у Центрі довузівської освіти університету. Доц. Кравченко К.О., доц. Скриль І.А., доц. Ключко Л.В. приймали активну участь у підготовці та проведенні таких загальноуніверситетських заходів як «День відкритих дверей», «Ніч науки». Крім того, в якості журі проф. Немець Л.М., проф. Сегіда К.Ю., доц. Кандиба Ю.І., доц. Кравченко К.О. брали участь у різноманітних етапах олімпіад, конкурсів, турнірів як регіонального так і Всеукраїнського рівня.

Напрямки розвитку кафедри відповідно до Стратегії розвитку університету на 2022-2025 роки.

Робота кафедри буде спрямована на підтримку високого іміджу Університету, роботи на його міжнародний рейтинг. Кафедра постійно працює над втіленням у своїй діяльності Проєктів та Положень стратегії розвитку Університету до 2025 року. Зокрема це стосується таких напрямків, як Університетська наука; Освітня діяльність; Каразінський університет у глобальному науково-освітньому просторі у 2025 році; Університетський менеджмент у 2025 році. Заходи щодо реалізації кожного із них зазначені у Стратегії розвитку кафедри та щорічному Плані роботи кафедри та представлені у додатку до звіту.

Проблеми, завдання, пропозиції:

- Пошук можливостей та реалізація ефективної роботи кафедри в умовах військового стану;
- Вирішення питань виконання навантаження кафедри за існуючими освітніми програмами при значному скороченні ставок НПП та НДП;
- Забезпечення подальшого набору студентів, проведення підготовки фахівців у відповідності до європейських та світових норм і стандартів, підвищуючи для цього науковий та методичний рівень викладачів та співробітників, і відповідно до цього – оптимізація програм та планів у відповідності до європейських стандартів. Впровадження нових форм роботи зі студентами із урахуванням досвіду європейських та світових ЗВО в сучасних умовах. Необхідність корегування планів, освітніх програм, методики роботи зі студентами.
- Активізація роботи з впровадження подвійних дипломів з європейськими університетами, зокрема Чехії, Іспанії та інш., на основі реалізація академічної мобільності;
- Розширення та пошук нових можливостей для публікацій наукових статей у журналах, що індексуються у наукометричних базах, зокрема I та II кварталів. Активізація наукової роботи співробітників, публікація кожним статей у видання з Impact-фактором.

- Пошуки можливостей підвищення комерціалізації наукових досліджень, зокрема госпрозрахункових тем, договорів, грантів, у т.ч міжнародних, дня проведення досліджень, розширення міжнародного співробітництва.
- Сприяння підготовці докторських дисертацій співробітниками кафедри (три дисертації).
- Пошук можливостей збільшення контингенту аспірантів. Ефективне функціонування аспірантури за ОНП Географія (спеціальності 106 Географія)
- Робота з абітурієнтами (оновлення відповідних рубрик сайту кафедри, розміщення цікавих та корисних матеріалів, розміщення довідкової інформації іноземними мовами). Залучення до магістратури та аспірантури абітурієнтів. Вдосконалення сайту кафедри та постійне оновлення інформації.
- Підготовка нових дистанційних курсів у системі Moodle, пошук шляхів їх втілення, в тому числі англомовних.
- Участь у наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, симпозиумах тощо, в тому числі міжнародних.
- Підготовка, організація та проведення щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Регіон», залучення нових міжнародних учасників та партнерів на основі договорів з університетами.
- On-line лекції, наукові, методологічні та методичні семінари з науковцями України та світу.
- Продовжувати успішно здійснювати міжнародну діяльність у рамках програми академічної мобільності Erasmus+, зокрема семестрове навчання студентів, стажування викладачів, спільні лекції та семінари тощо;
- Продовження роботи із запровадження подвійних дипломів.

Звіт розглянутий та затверджений на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства (Протокол № 9 від 26 серпня 2024 р.)

Завідувач закладу вищої освіти,
кафедри соціально-економічної
географії і регіонознавства
імені Костянтина Немця

Людмила НЕМЕЦЬ